

Den där elden inom

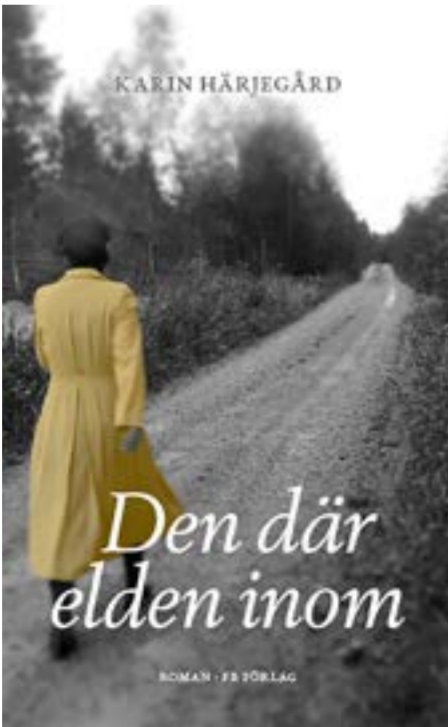
Av Karin Härjegård

Del 1: Här följer den första delen av "Den där elden inom". I samarbete med FB förlag.

Kapitel 1

Högsommar 1938
Jag släcker lampan på flickans nat-tygsbord. Hon sover nu. Hennes andetag är långa och jämna. Jag stryker försiktigt med handen över hennes hår och viskar God natt, Birgitta, innan jag går ut ur hennes rum och stänger dörren efter mig. Det är alldeles tyst i huset. Jag gissar att Wilhelm sitter och jobbar uppe i sitt kontor och att Linnea, hembiträdet, som bäst håller på att avsluta sina sysslor för dagen. Jag behöver komma ut.

I hallen drar jag på mig mina promenadvänliga skor och min gula kappa och går ut på förstubron. Jag drar in den klara kvällsluften och börjar sedan raskt gå vägen fram. Min kappa fladdrar och dansar över benen. Det är lördagskväll och kyrkklockorna har precis ringt in till helg, de har dånat över dalen. Jag går förbi det gråmålade huset där en hund skäller i ilska på gårdsplanen varje gång jag går förbi. Det är samma sak varje kväll. På andra sidan vägen breder en hage ut sig där korna tuggar sitt gräs. De glor på mig, så där som kor gör. Jag möter en man som kommer och bär en säck över axeln. Vi

Den där elden inom

”**Ja, det finns en mycket svår och dystert verklighet, men det är som om den inte når hit trots nyhetsrapporteringar i radion och rubriker i dags-tidningar.**”

nickar mot varandra. Här råder en stillhet, en tystnad som närapå skrämmar mig. Ett liv så annorlunda det liv jag har lämnat.

Det är som att befinna sig i en bubbla eller i en annan värld. Som om det som är verkligheten pågår någon annanstans; det vackra som verkligheten emellanåt erbjuder; baler, fester, museibesök, uppsättningar på Dramaten, men också allt det svåra som verkligheten innebär; hotet från Nazityskland, inte minst där en stor militär upprustning nu pågår. Hitler som har ogiltigförklarat Versaillesfreden och nu börjar föra en allt aggressivare utrikespolitik, nazisternas utrensningar bland politiska motståndare och förföljelserna av judarna. Ja, det finns en mycket svår och dystert verklighet, men det är som om den inte når hit trots nyhetsrapporteringar i radion och rubriker i dagstidningar. Som om detta är en annan värld, en värld inbäddad mellan fjällen och bland skogarna.

Jag går över bron. Ljusnan blänker nästan svart i kvällningen. Under våra veckor här har vi behövt söka oss till skuggan så ofta vi har kunnat och promenerat under paraplyer för att komma undan solstrålarna. Jag har

”**Jag vänder mig om då han ropar. Hans svarta kappa slänger för vinden då han med raska steg kommer efter mig. Han är lång och tanig.**”

”Ursäkta mig”, säger han andfått, ”men jag ville gärna hälsa. Jag antar att detta är doktorinnan Klingspor. Jag talade med doktorinnans make igår.”

Jag sträcker fram min hand. ”Jo, det är jag.”

”Mitt namn är Fritz Karlén. Jag är kyrkoherde i församlingen.”

”Angenämt.” Jag är till min förskräckelse på väg att niga men ändrar mig. Ser honom i stället så länge i ögonen att han slår ned blicken.

”Ja, jag hoppas doktorinnan ska trivas, och doktorn förstås. Det är en vacker bygd doktorsparet har kommit till, väldigt olik storstaden, får jag förmoda.”

Han harklar sig och fortsätter: ”En vacker kyrka har vi också att erbjuda. Byggd på 1700-talet. Välkomna hit någon söndag, så får doktorinnan också se vår vackra altartavla och dopängeln från 1735.”

Jag avbryter honom mitt i meningen: ”Tack.” Jag är på väg att gå, när han åter igen hejdar mig.

”Jag bjuder gärna doktorn och doktorinnan på kvällsmat någon dag. Jag ska skicka min hushållerska, min syster Ester, till er med en mer formell inbjudan.”

”Tack så mycket.”

Jag skyndar hemåt. Jag har varit ute längre än jag hade tänkt mig. Mitt planlösa flanerande om kvällarna har börjat bli till långa promenader. Snart skymtar jag det stora, vita stenhuset som visst ska vara vårt hem och nog står alla våra möbler där i de stora salarna, nog hänger våra gardiner i de höga fönstren, nog ligger min mors broderade dukar på borden, men vårt hem? Jag tänker nu, när jag öppnar ytterdörren, att detta hus inte äger något av den charm som vårt förra hem innehade. Våningen i Stockholm. Fönster mot Narvavägen. Fönster mot liv och rörelse, mot skratt och prat.

Wilhelm sitter i biblioteket och läser. Han sitter skönt tillbakalutad i en av de nya fåtöljerna som vi köpte vid flytten. En eld sprakar i öppna spisen. Han ser så lugn och förnöjd ut. Skjortan uppknäppt i halsen, det ljusa håret som spretar åt olika håll. Han tittar upp från tidningen.

”Fin promenad?”

”Ja, det är en skön kväll. Jag träffade kyrkoherden, han ville bjuda oss på middag någon kväll.”

”Trevligt. Det är bra om vi lär känna lite folk här i byn.”

”Jag går och lägger mig, känner mig trött ikväll.”

Jag känner hans besvikelse. Jag bär den med mig uppför trappan. Så många kvällar som vi har suttit tillsammans och läst och talat, men nu...

Jag gläntar på dörren till Birgittas rum. Femåringen sover, jag hör hennes snusanden. Där jag står i dörren kan jag inte se hennes ansikte i mörkret, så jag går närmare. Jag rycker till i förskräckelse, när någon rör sig i rummet.

”Vem här?” väser jag.

Linnea ber tusen gånger om ursäkt. ”Jag ber så mycket om ursäkt, frun, men hon grät i sömnen. Jag stod och strök när jag hörde hennes gråt. Jag kunde inte bara låta henne vara.”

”Om jag hade varit minsta orolig för Birgitta hade jag naturligtvis aldrig gått på min kvällspromenad.”

”Jag ber om ursäkt. Det ska inte upprepas.”

När jag stänger sovrumsdörren om mig och börjar klä av mig bankar mitt hjärta hårt, hårt. Det dåliga samvetet har en tendens att plocka fram sidor inom mig som jag varken känner igen eller vill kännas vid. Skammen som dunkar vid tinningen.

När prästen också kommer ut genom porten skyndar jag vidare. En plötslig och ovan blygsel har smugit sig in i mig. Känslan liknar den som infinder sig då man smygtittar på någon. Känslan är att jag betraktar, inte är en del av, kanske inte ens är välkommen.

”Hallå!”

Jag vänder mig om då han ropar. Hans svarta kappa slänger för vinden då han med raska steg kommer efter mig. Han är lång och tanig.

”Ursäkta mig”, säger han andfått, ”men jag ville gärna hälsa. Jag antar att detta är doktorinnan Klingspor. Jag talade med doktorinnans make igår.”

Jag sträcker fram min hand. ”Jo, det är jag.”

”Mitt namn är Fritz Karlén. Jag är kyrkoherde i församlingen.”

”Angenämt.” Jag är till min förskräckelse på väg att niga men ändrar mig. Ser honom i stället så länge i ögonen att han slår ned blicken.

”Ja, jag hoppas doktorinnan ska trivas, och doktorn förstås. Det är en vacker bygd doktorsparet har kommit till, väldigt olik storstaden, får jag förmoda.”

Han harklar sig och fortsätter: ”En vacker kyrka har vi också att erbjuda. Byggd på 1700-talet. Välkomna hit någon söndag, så får doktorinnan också se vår vackra altartavla och dopängeln från 1735.”

Jag avbryter honom mitt i meningen: ”Tack.” Jag är på väg att gå, när han åter igen hejdar mig.

”Jag bjuder gärna doktorn och doktorinnan på kvällsmat någon dag. Jag ska skicka min hushållerska, min syster Ester, till er med en mer formell inbjudan.”

”Tack så mycket.”

Jag skyndar hemåt. Jag har varit ute längre än jag hade tänkt mig. Mitt planlösa flanerande om kvällarna har börjat bli till långa promenader. Snart skymtar jag det stora, vita stenhuset som visst ska vara vårt hem och nog står alla våra möbler där i de stora salarna, nog hänger våra gardiner i de höga fönstren, nog ligger min mors broderade dukar på borden, men vårt hem? Jag tänker nu, när jag öppnar ytterdörren, att detta hus inte äger något av den charm som vårt förra hem innehade. Våningen i Stockholm. Fönster mot Narvavägen. Fönster mot liv och rörelse, mot skratt och prat.

Wilhelm sitter i biblioteket och läser. Han sitter skönt tillbakalutad i en av de nya fåtöljerna som vi köpte vid flytten. En eld sprakar i öppna spisen. Han ser så lugn och förnöjd ut. Skjortan uppknäppt i halsen, det ljusa håret som spretar åt olika håll. Han tittar upp från tidningen.

”Fin promenad?”

”Ja, det är en skön kväll. Jag träffade kyrkoherden, han ville bjuda oss på middag någon kväll.”

”Trevligt. Det är bra om vi lär känna lite folk här i byn.”

”Jag går och lägger mig, känner mig trött ikväll.”

Jag känner hans besvikelse. Jag bär den med mig uppför trappan. Så många kvällar som vi har suttit tillsammans och läst och talat, men nu...

Jag gläntar på dörren till Birgittas rum. Femåringen sover, jag hör hennes snusanden. Där jag står i dörren kan jag inte se hennes ansikte i mörkret, så jag går närmare. Jag rycker till i förskräckelse, när någon rör sig i rummet.

”Vem här?” väser jag.

Linnea ber tusen gånger om ursäkt. ”Jag ber så mycket om ursäkt, frun, men hon grät i sömnen. Jag stod och strök när jag hörde hennes gråt. Jag kunde inte bara låta henne vara.”

”Om jag hade varit minsta orolig för Birgitta hade jag naturligtvis aldrig gått på min kvällspromenad.”

”Jag ber om ursäkt. Det ska inte upprepas.”

När jag stänger sovrumsdörren om mig och börjar klä av mig bankar mitt hjärta hårt, hårt. Det dåliga samvetet har en tendens att plocka fram sidor inom mig som jag varken känner igen eller vill kännas vid. Skammen som dunkar vid tinningen.

Kapitel 2
Morgonluften fladdrar in genom balkongdörren när jag vaknar. Det är skönt, lakonet har klubbat fast runt mina ben. Wilhelm sätter sig på min sängkant, böjer sig ned och kysser mig på munnen.

”God morgon min vackra hustru”, säger han teatraliskt och jag skrattar med. ”Ska vi be Linnea duka fram frukosten i trädgården?”

”Ja, gärna.”

Jag är barbert under klänningen och Birgitta får lov att komma ut i bara nattsärken. De långa flätorna hoppar och dansar när hon far fram över gårdsplanen. Hon springer till gungorna, gungar en stund, kiknar av skratt när farten gör sug i magen. Hon springer till bersån, där hon metodiskt har lagt ut sina dockor för att sova. Vi hör henne vyssja och vaggas.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Linnea lagar god mat. Vi är nöjda med henne på det stora hela, trots att hon ännu är ung och oerfaren; hon fyllde sju ton år strax innan hon tillträdde hos oss. Mitt första intryck av henne var att hon var ett barn. Kortväxt, späd, finlemmad. Allvarliga ögon som såg på mig, det ljusa håret bakåtstruket från ansiktet. Hon är dotter till en av bönderna i byn, Johan Larsson, och jag har förstått det som att gården de bor på ligger vackert uppe på Åsen.

Jag slumrar. Om och om igen faller ögonlocken ihop. Om och om igen fladdrar tankarna bort från Karin Boyes tonårstid till mitt eget liv. Till det som var mitt liv. Jag tänker på dagarna i Stockholm. Barnflickan som var uppe redan klockan halv sju för att ta hand om Birgitta. Själv steg jag upp ungefär samtidigt för att i lugn och ro kunna läsa Dagens Nyheter medan jag drack mitt kaffe. Läste varenda sida, jag ville inte missa någonting; de senaste nyheterna, både här hemma och ute i världen, börsens utveckling, det senaste läget i Europa, kulturevenemang, sporthändelser.

Jag gjorde mig i ordning, hade en stor garderob och tyckte om att klä mig snyggt, tyckte om att stå framför spegeln och göra konstfulla frisyrer av all det mörka, även om det så var vardag. När jag hade kontrollerat att allt var bra med Birgitta tog jag en rask promenad till ett konditori på Karla-plan, där jag och mina väninnor brukade träffas.

Väninnorna ja, andra doktorinnor, någon juristhustru, någon rektorshustru. Tillsammans drack vi kaffe och samtalade, diskuterade. Jag var ofta den som drev frågor, som startade diskussioner. Nu har inkomstprövande barnbidrag införts i Sverige. Vad tycker ni om det egentligen? Och Sveriges riksdag inför mödrahjäl och skapar barnavårdscentraler, är det inte fantastiskt? Har ni hört att nu förlängs fullmaktslagen som ger Hitler diktatorsmakt i fyra år till? Diskussionerna var många och vindlande och skiftande. De andra sa ibland att det var som om jag brann.

På eftermiddagarna ägnade jag mig åt mitt arbete inom Röda Korset. Jag engagerade mig med full kraft för utsatta kvinnor och barn i andra länder, men också här hemma i Sverige. Jag tänkte ofta att det jag gjorde var meningsfullt. Fyllt av mening.

Wilhelm var nöjd med mitt arbete, men han tyckte att jag försummade flickan. Han tyckte att det var barnflickan som fostrade och präglade vår dotter. Om och om igen lades en förtärande tystnad över våningen som en följd av dessa samtal. Vid ett tillfälle, en sen kväll efter flera dygns tyst krig, sa jag:

”Om det nu är så viktigt att vi själva fostrar vårt barn; varför gör då inte du det?”

Varpå han hade skrattat hejdlöst. Jo, jag visste det också. Vissa saker var helt enkelt omöjliga, orimliga, befängda.

En kväll när jag hade kommit hem från ett möte på Röda Korset satt Wilhelm uppe och väntade på mig. Han såg verkligen sliten ut, oron väcktes inom mig. Han hade sett trött ut länge, det insåg jag nu, blek och glämgig, det röda i ögonen, var han sjuk?

”Sätt dig”, sa han och pekade på stolen intill honom i biblioteket.

”Om det nu är så viktigt att vi själva fostrar vårt barn; varför gör då inte du det?”

Varpå han hade skrattat hejdlöst. Jo, jag visste det också. Vissa saker var helt enkelt omöjliga, orimliga, befängda.

En kväll när jag hade kommit hem från ett möte på Röda Korset satt Wilhelm uppe och väntade på mig. Han såg verkligen sliten ut, oron väcktes inom mig. Han hade sett trött ut länge, det insåg jag nu, blek och glämgig, det röda i ögonen, var han sjuk?

”Sätt dig”, sa han och pekade på stolen intill honom i biblioteket.

”Om det nu är så viktigt att vi själva fostrar vårt barn; varför gör då inte du det?”

Varpå han hade skrattat hejdlöst. Jo, jag visste det också. Vissa saker var helt enkelt omöjliga, orimliga, befängda.

En kväll när jag hade kommit hem från ett möte på Röda Korset satt Wilhelm uppe och väntade på mig. Han såg verkligen sliten ut, oron väcktes inom mig. Han hade sett trött ut länge, det insåg jag nu, blek och glämgig, det röda i ögonen, var han sjuk?

”Sätt dig”, sa han och pekade på stolen intill honom i biblioteket.

”Om det nu är så viktigt att vi själva fostrar vårt barn; varför gör då inte du det?”

Varpå han hade skrattat hejdlöst. Jo, jag visste det också. Vissa saker var helt enkelt omöjliga, orimliga, befängda.

En kväll när jag hade kommit hem från ett möte på Röda Korset satt Wilhelm uppe och väntade på mig. Han såg verkligen sliten ut, oron väcktes inom mig. Han hade sett trött ut länge, det insåg jag nu, blek och glämgig, det röda i ögonen, var han sjuk?

”Sätt dig”, sa han och pekade på stolen intill honom i biblioteket.